

JOAN CARRERAS

L'home d'origami

**AMS
TER
DAM**
LLIBRES

Primera edició: febrer de 2009

© d'aquesta edició:
Ara Llibres SCCL
Corders, 22-28
08911 Badalona
Tel. 93 389 94 70
www.aralibres.cat

GrupCultura03

© Joan Carreras, 2008
Drets cedits a través de Silvia Bastos, SL, Agencia Literaria

Foto de l'autor: © Dani Codina
Fotografia de coberta: © Baltasar Martínez

Disseny de coberta: © Rafa Úbeda
Disseny de col·lecció: © Júlia Font i Cèl·lula

Fotocomposició: Xavi Simó | questions.cat
Impressió: Cayfosa

ISBN: 978-84-936603-9-0
DIPÒSIT LEGAL: B.54985-2008

Tots els drets reservats.
Es prohibeix la reproducció total o parcial
d'aquesta obra per qualsevol mitjà
o procediment, i el lloguer o préstec públic
sense l'autorització per escrit dels titulars
del *copyright*.

Amb un avet d'or

EL NARCÍS deixa la tassa a la lleixa de la llar de foc i s'ajup per remoure les brases amb el punxó. Torna l'eina al penjador que hi ha al costat de la xemeneia. Se la mira en silenci. Ella tampoc no diu res fins que s'acaba el te.

—Et podria dir —comença a poc a poc— que he vingut perquè t'estimo.

Vet aquí l'única raó per la qual ell no hauria apostat mai.

—I encara que fos veritat no t'ho creuries. Estimar-te no és un motiu suficient per aparèixer de cop i volta a la teva vida. Quan tu ho vas fer no va ser perquè m'estimessis.

—Però et vaig estimar —prova de conversar-hi, però de seguida s'adona que ella no se l'escolta.

Ara que ha començat a parlar no s'aturarà fins que deixi anar tot el que ha pensat desenes de cops que li diria.

—Estimar-te no seria prou. Me'n podria estar. He vingut perquè ho havia de fer, perquè hi he pensat mil cops —es mira la tassa, no gosa intercanviar la mirada mentre s'explica—, i sempre que em deia que era absurd hi tornava a pensar i al final vaig entendre que no podria viure més sense venir i parlar-te'n encara que em costarà de dir-t'ho i a tu et costarà d'entendre'm.

Aquesta frase l'ha molestat. Està segur que no se li ha escapat, seria una coincidència massa gran per a un monòleg que ha d'haver assajat moltes vegades abans de llançar-li quasi en veu baixa. Si hagués d'interpretar què dirà a partir d'aquesta frase s'hauria de témer que la Cèlia

hagi arribat empesa pel desig de venjança. Si no, quin sentit té que hagi escollit la mateixa expressió que ell, la nit de Nadal, vint anys enrere.

«Em costa dir-t'ho i a tu et costarà d'entendre'm, però és l'únic que podem fer», li havia dit. No li semblava que fos el millor sinó l'únic. Havien passat set mesos formidables. Pel Narcís havia sigut un retorn a la joventut del tot fals però amb resultats formidables. És clar que no s'havia tret anys, això és impossible, era una il·lusió, però ho sabia, no era un home enganyat per una història apassionada, n'era tan conscient que entenia millor que mai què havia de fer. Sense fer anar el temps enrere havia aconseguit incrementar l'autoestima com no n'havia estat capaç mai abans. Creia en les seves possibilitats en tots els terrenys com no hi havia confiat mai des que era jove de veritat, quan creus que ho seràs per sempre més, i la vida li semblava un camp d'oportunitats per triar.

No havia acudit a la Cèlia amb aquesta finalitat, un home acabat de separar que deixa amb l'exdona una filla de vuit anys no té gaires intencions, es conforma amb algun truc per refer la vida. La Cèlia era un record preciós, un amor impossible, per això havia mirat de localitzar-la i per això havia provat d' enamorar-se'n.

I havia sigut magnífic. Passejar amb ella el reconfortava, ficar-s'hi al llit l'embogia. Però hi havia algun error en alguna banda. No ho va descobrir de cop. De primer només eren sensacions imprecises. Però al cap d'unes setmanes es va fer evident. La Cèlia de vint-i-tres anys ho tenia tot per aprendre, era una flama encesa i ell ja necessitava un mar de brases. Li regalava felicitat, el seu entusiasme s'encomanava només de tenir-la a prop, però ella havia de créixer i ell estava convençut que no era amb ell amb qui ho havia de fer.

A ella li encantava escoltar-lo, li demanava que li parlés de la seva vida anterior, li suplicava que li expliqués les trames del que escrivia abans que ho escrivís, esperava que la hipnotitzés amb la paraula viscuda de l'experiència. A poc a poc el Narcís va comprendre que no es conformava amb la seva veu greu, era a ell a qui adorava. Un matí, quan tot just obria els ulls, la va descobrir asseguda en una cadira: l'havia contemplat mentre dormia. Va tancar els ulls i quan els va obrir una altra vegada, ben bé un quart d'hora després, la Cèlia s'estava immòbil al mateix lloc.

Acceptava les seves idees sense discussió. Si li deia d'anar al cine saltava feliç del sofà i es posava una jaqueta. Si li insinuava que tenia gana corria cap a la cuina i si la petonejava al coll ella s'ajupia al seu davant i se li amorrava a la bragueta fins que ell sospirava i li agafava el clatell.

També feia les seves propostes. Li havia agradat el viatge a Niça i no va parar fins que van volar a París. Era bastant tossuda, no es rendia fàcilment, sí que tenia caràcter. En general es comportava com una dona jove i alegre que surt amb un home que ha viscut més que ella. Però per sota hi havia un missatge clar que ja no podia fer veure que no li arribava: la Cèlia s'enamorava, se l'estimava de veritat i vivia per complaure'l a canvi només que ell mirés de comportar-se com un home a punt de complir els quaranta que surt amb una noia jove i alegre que té ganes d'aprendre-ho tot de cop i amb una sola persona.

Aquesta evidència es va complicar quan el Narcís es va adonar que ja no s'agafaven de la mà als parcs ni visitaven museus, com a ella li havia agradat, escoltant-lo, mentre recorrien les sales, quan li descobria la simbologia de la pintura romànica i altres detalls que estudiava per als seus escenaris literaris.

Havia sigut ell qui s'havia acostumat a quedar-se al pis d'ella quan es veien, era cosa d'ell que ja no sortissin tant com abans i que les seves cites adoptessin més rutines insípides. Sopaven, anaven al llit i si l'endemà no tenien res a fer es quedaven al llit i dinaven. El sexe era gairebé l'única demostració que es regalaven i així i tot ella no havia protestat, no se'n queixava.

Al contrari, al Narcís li semblava que hauria pogut reconduir aquell punt de la relació cap a un camí viciós molt excitant. Amb l'entusiasme amb què s'havien acostat a Barcelona com a turistes, amb l'esforç quotidià que ell havia adquirit per documentar-se sobre els segles pretèrits, potser ella estaria disposada a lliurar-se del tot a un home que adorava fins al punt de contemplar-lo quan dormia.

Per això va saber que no podrien continuar junts. I també perquè de cop i volta un índex estúpid ho havia posat tot al descobert. A primers de desembre la Cèlia li havia preguntat si ja sabia què regalaria a la seva filla i que si volia que l'ajudés a comprar-li alguna cosa. Li

feia il·lusió, era un altre gest amorós, però per al Narcís era la prova definitiva.

No volia que ella tingués res a veure amb la Júlia. No li permetria que participés en l'elecció del regal. De cap manera no la convidaria a dinar amb els seus pares el dia de Nadal, a la taula on havia anat tants anys amb l'Anna Paula i la Júlia. Aquell Nadal la nena aniria amb sa mare a casa dels altres avis però ell menjaria amb els pares, sense ningú més. I l'endemà tindria la filla i anirien a un restaurant amb els avis i després la duria al cine.

La Cèlia no tenia res a veure amb el Nadal ni la família i això desvelava per força algun significat. No formava part de la seva vida real, de la vida que consistia a escriure el que fos i per a qui fos per guanyar-se les garrofes mentre esmerçava el temps robat per assajar fórmules que li garantissin l'èxit, mesurat en nombre de lectors.

Havia esperat més dies dels necessaris per trobar l'hora de parlar-ne i a mesura que s'acostava Nadal el Narcís passava més i més hores tancat amb ella al pis perquè a fora, al carrer, els llums amb estrelles, els arbres il·luminats i la gent de compres li recordaven que tenia un assumpte pendent.

En van parlar unes quantes vegades. Un dia ell li havia insinuat que s'estaven massa a casa i que això volia dir que no tenien ganes d'anar junts enlloc i ella li havia contestat que només li havia seguit el corrent, que si ell hagués parlat d'anar a on fos hi hauria anat però que s'havia cregut que passava uns dies més tristos, potser perquè venia Nadal i enyorava la filla, i que el que més li convenia era que s'estiguessin junts, estimant-se.

Un altre dia li va explicar que estar-se tantes hores al llit no era estimar-se sinó emmandrir-se i que ella encara era molt jove i tenia tota la vida per viure. Aquella vegada li havia respost amb més contundència, per alguna banda li havia de sortir la tossuderia. Ja ho sabia, que era jove, però volia viure amb ell. Ja hi havia renunciat un cop, ja havia acceptat que la diferència d'edat era un obstacle. Però havien passat vuit anys, ja era una persona adulta i sabia què volia. Li havia hagut de replicar que la diferència d'edat no havia sigut l'únic inconvenient.

Al cap d'uns dies, van tenir una discussió. La Cèlia li exigia arguments sòlids, com si a algú que et vol deixar li poguessis exigir res,

com si es tractés d'una conversa racional amb pros i contres, aquesta mena de diàlegs de separació que només són possibles quan ja hi ha fills, hipoteques, rebuts de telèfon... Havia cridat i plorat i al final s'havia ajupit amb excuses i se li havia amorrat als pantalons. Ell la va fer alçar.

En van haver de parlar encara unes quantes vegades més perquè al Narcís li semblava que no podia dir prou i anar-se'n. Un dia va recollir part de la roba que tenia a casa d'ella, un altre dia es va endur la resta, un matí va agafar el necessari i es va prometre que ja no hi tornaria a dormir.

El dia abans de Nadal, el Narcís es va adonar que amb aquest afer sense resoldre havia comès massa errors en els receptaris de cuina que traduïa i els llibres d'encàrrec que havia acceptat. No havia complert el compromís d'entrega dels últims capítols de la tercera novel·la, la segona que dedicava al mateix personatge, un trobador que resolia casos misteriosos a la Provença del segle XIII i, molt pitjor encara, s'havia descuidat de comprar res per a la Júlia.

Al matí va escriure des de molt aviat i va passar la tarda en un centre comercial sense decidir-se per cap joguina fins que ja tancaven. Tenia el paquet embolicat en una bossa gran de plàstic, argentada, amb un avet d'or estampat, perquè es veiés que era una compra nada-lenca i recordés a més persones que havia arribat l'hora de consumir sense aturador. No li va quedar més remei que acceptar una última cita però seria a condició de veure's al carrer, res de tancar-se al pis, no hi hauria sopar de Nadal encara que ella hi insistís, si volia podrien anar a prendre alguna cosa i dir-se adéu.

Ni tan sols van quedar en un bar d'aquests que recordes per sempre més. Havien quedat en una cantonada, a la dreta de l'Eixample, i van entrar al primer lloc que els va semblar còmode i poc freqüentat. No s'hi van estar més d'una hora.

Es temia que ella insistís, però el va sorprendre amb una actitud sòbria i amical. Només el volia veure per últim cop, només li volia repetir que era una llàstima perquè se l'estimava, però que no patís perquè no faria mai res per destorbar-lo, confiava que sabés ser feliç i esperava que en tingués un bon record. Li va repetir que no ho entenia però el va tranquil·litzar de seguida, ho acceptava.

Va ser aleshores quan havia fet servir aquella frase: «Ja saps que m'ha costat dir-t'ho i a tu et costarà d'entendre'm, però és l'únic que podem fer.»

Però no podia ser veritat. No li podia costar gens perquè l'hi havia dit moltes vegades. I ella semblava que ho entenia i hi estava d'acord. Era una frase estúpida.

Potser per això li ha retornat.

* * *

Ara que l'ha dita, no pot creure que hagi sigut casual. Ha tingut vint anys per pensar-hi. Ho ha d'haver volgut dir.

La cara li ha canviat. Dues dècades fan la seva feina. Però té el mateix aspecte, un rostre més llarg que arrodonit, els ulls li brillen gairebé igual. No ha envellit, encara no, però s'ha fet gran, és una dona madura, ja no és aquella jove que ho volia aprendre tot, potser ha vingut perquè sigui ell qui aprengui alguna cosa.

No és una noia innocent que no sap per què diu unes paraules en lloc d'unes altres sinó una dona que ja ha viscut, no sap encara com, i que apareix per recordar-li una frase que va dir fa molt de temps. Hi ha d'haver alguna raó més poderosa que llançar-li a la cara la seva frase de comiat. O potser no, això l'amoïna.

—He vingut per fer-te una proposta una mica especial, diferent, et semblarà estrany quan t'ho digui però m'hauràs d'escoltar.

Ja li torna a sortir el caràcter i sap que no val la pena contradir-la. Se l'escoltaria, potser li faria cas, acceptaria el que ell digués encara que no hi estigués d'acord, però no abans de parlar-ne, no es rendiria sense intentar-ho, seria inútil aturar-la. L'haurà de sentir per estrany que li sembli el que ella li digui, sap que és així i es prepara pel que vindrà.

En pocs segons calcula les possibilitats més raonables: potser està malalta i li demana ajuda, potser necessita diners, potser té a veure amb les seves novel·les. No ho endevina. Si ha vingut perquè vol que s'estimin una altra vegada, si ha arribat amb l'impuls dels records, si pretén que tornin a la Miró o a Niça, aleshores ja sap què respondrà, perquè està clar que és massa tard. Però ella ha dit que és una pro-

posta estranya i tornar a estar junts no és estrany, ja no té sentit, és impossible, però gens estrany.

—He vingut per oferir-te... Per oferir-te'm. Vull ser la teva esclava. Per sempre.

Ni l'ombra

EL NARCÍS ha topat amb el penjador de les eines de la llar de foc quan s'ha tombat cap a la claror de les flames i hi ha clavat els ulls amb l'esperança que el foc sigui un mirall vermell que li mostri el sol de l'alba i, per tant, el final d'un somni estrambòtic. Es posa la mà al genoll i es gira altre cop per mirar-la als ulls, però ella es mira la tassa buida.

—Només et demano que m'escoltis, deixa que t'ho expliqui, això és només un principi, necessitava una frase per fer-me entendre a la primera però ara t'ho he d'explicar. No et parlo d'amor, i és clar que t'estimo. No m'he estimat mai tant ningú. I a tots els que he estimat un dia o altre els he deixat d'estimar i a tu no t'he deixat d'estimar mai. Però ja t'ho he dit, no he vingut per parlar-te d'això.

És com si li hagués costat molt començar, però una vegada que s'hi ha posat té corda per estona i el Narcís sap que no l'ha d'interrompre. Si parla gaire més serà la vegada que ella li haurà dit més coses, serà la primera conversa que ella condueix des del principi fins al final. Ha tingut temps per enllaçar les frases, ha tingut anys per triar les paraules. O és una idea que li ha vingut al cap fa pocs dies? No, si fos així no diria que se l'ha estimat sempre. No s'ha tornat boja, encara que és el primer que ha pensat, no vol dir boja, és clar, només un trastorn, tots en tenim, una depressió o una paranoia, tot-hom procura contenir la seva bogeria per fer la vida més fàcil encara que el terror provocat per tants misteris faci impossible no estar una mica sonat.

—El que et proposo no és cap broma. T'ho dic de debò. No cal que m'estimis si no ho vols, només que ho acceptis. No em miris com si m'hagués tornat boja, per favor, si vols mira'm com es mira una possible esclava però no com si m'hagués tornat boja. Dit així no se sap què vol dir, es poden entendre tantes coses. Però no cal complicar-se, em refereixo al significat més senzill de la paraula *esclava*. Una esclava de veritat. Amb la petita diferència que és una esclava que t'estima.

La temptació del Narcís és acostar-s'hi, fer-la callar amb una mà als llavis, demanar-li perdó perquè la va entristir, explicar-li que no es pot remoure el passat i acompanyar-la fins al gual a veure si el cotxe en pot sortir perquè se'n torni a casa o d'on sigui que hagi vingut. A canvi, estaria disposat a amanyagar-li els cabells, que comencen a assecar-se, fer-li un petó de comiat i prometre-li que de tant en tant li escriurà un correu. No és tan sols el que faria, li sembla que és el que ha de fer. Però no la vol aturar, no ara que parla convençuda i serena, no li pot fer això després d'aquests anys, li ha d'haver costat molt decidir-se a venir per fer-li aquesta proposta tan llunàtica sense tenir por de fer el ridícul. Ha vingut per dir-li tot això i se l'escoltarà encara que ja sàpiga des d'ara que quan acabi l'acompanyarà al cotxe i li demanarà que no torni mai més.

—Faré el que necessitis —continua, com si amb l'exposició dels detalls la idea fos menys absurda— i el que vulguis encara que no ho necessitis. Si vols que et faci el menjar cada dia seré la teva cuinera però si te'l vols fer tu aniré a comprar i, si no, faré el que creguis millor. Et fregaré el terra, trauré la pols, faré el llit i rentaré la roba. Tindrè la casa neta però si la vols bruta serà així com la tindrè. Com tu ho diguis, jo ho faré. Si t'agraden els pastissos te'n faré i si el que vols són amanides tindrè cura d'un hort i et donaré les verdures més bones. Seré la teva minyona i la teva masovera. Seré la teva infermera quan estiguis malalt i la teva pallereta quan vulguis riure. Ballaré per tu si em vols mirar i cantaré quan em vulguis sentir. Si prefereixes que t'escalfi el llit m'hi ficaré i quan hi vinguis me n'aniré, i si el que vols és que m'hi quedi estaré a la teva disposició, m'entregaré a tu del tot perquè em facis el que vulguis, no et parlo només de sexe sinó de tot allò que sigui capaç de crear la teva imaginació. Seré la

teva joguina sexual si és això el que vols i si no ho vols seré una altra cosa, el que tu vulguis.

S'atura per respirar però encara no ha acabat, encara no ha dit tot el que li ha vingut a dir. Per això ell no llança preguntes ni avança respostes. És la situació més inesperada de la seva vida però no està prou segur que estigui passant de veritat i aquesta incertesa impedeix una reacció natural. Repassa les seves paraules, intenta comprendre fins a quin punt es poden dir aquestes coses d'una manera seriosa, calcula les possibilitats que sigui un joc, una broma, una venjança o un simple truc de l'amant menystinguda. No coneix prou la Cèlia, no coneixem mai prou ningú, ni els fills, que ens sembla conèixer millor que a nosaltres mateixos. No pot saber si li parla de debò, com qui fa una proposta de negocis, o si interpreta un paper assajat amb una intenció que encara se li escapa. No pot fer res més que escoltar-la i provar d'entendre què ha passat i fins a on ha arribat la Cèlia per creure possible d'anar-lo a veure i oferir-se així sense que un racó de la consciència l'hagi advertida de l'absurditat d'una acció tan arriscada.

—T'ofereixo una esclava de veritat, te m'ofereixo d'esclava autèntica, per a tu i només per a tu, la teva esclava per sempre més. A la teva disposició per al que tu vulguis, si prefereixes no dir-me res i que et miri en silenci és això el que faré i si vols que parli sense parar no m'aturaré ni tan sols per respirar. Si hi ha un dia que necessites una amiga aquell dia ho seré, per a les hores de conversa i amiatat que necessitis, i si després tornes a voler la minyona en això em convertiré i si vols la joguina vet aquí el que tindràs. Seré cada cosa que vulguis quan ho vulguis. L'amant si ho vols, l'esposa si és el que demanes, faré com si fos el que vulguis que sigui. Si vols la pagesa que dormi al pallar allà és on m'ajazaré fins que em vulguis dormint a casa i només llavors hi entraré. Quan escriguis m'estaré al teu costat si vols i pel que tu vulguis, i quan t'asseguis en aquest sofà m'estaré als teus peus en silenci. Seré la teva gossa, tota la vida.

Ara l'hauria d'obligar a posar-se dreta i vestir-se amb la roba que duia, encara que estigui humida. L'hauria d'empènyer cap a la porta i fer-la marxar encara que hi hagi bassals i encara que el cotxe estigui atrapat al gual fangós. Però sap que no ho farà, no farà res del que li sembla que hauria de fer.